

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 1/2020-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. januára 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Libora Duľu a Ladislava Duditša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], zastúpenej advokátkou Ivetou Orlíkovou, Kapitulská 6, Trnava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 38 C 20/2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, sťažnostná argumentácia a návrh rozhodnutia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. júla 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 38 C 20/2018 (ďalej len „namietané konanie“).

2. Ústavná sťažnosť po jej doručení nebola pridelená sudcovi spravodajcovi. Plénum ústavného súdu prijalo 16. októbra 2019 Dodatok č. 1 k Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“). Podľa čl. X bodu 5 rozvrhu práce veci, ktoré neboli v období od 17. februára 2019 do 16. októbra 2019 pridelené sudcom spravodajcom, boli prerozdelené náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov medzi sudcov menovaných do funkcie 10. októbra 2019. Ústavná sťažnosť bola pridelená sudcovi spravodajcovi Ladislavovi Duditšovi a v zmysle čl. II bodu 3 rozvrhu práce bola prejednaná vo IV. senáte ústavného súdu, ktorý pracuje v zložení Miroslav Duriš (predseda senátu), Libor Duľa a Ladislav Duditš (členovia senátu).

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla, že je žalovanou stranou v namietanom konaní, v ktorom sa žalobca ██████████ domáha vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Sťažovateľka tvrdí, že od 24. júla 2018 okresný súd nevykonal žiaden úkon, preto podala 22. mája 2019 sťažnosť na zbytočné priet'ahy adresovanú predsedovi okresného súdu, ktorý ju považoval za čiastočne dôvodnú. Dňa 23. mája 2019 bolo právnemu zástupcovi sťažovateľky doručené predvolanie na pojednávanie na 14. jún 2019.

4. Po opísaní právneho a skutkového stavu sťažovateľka tvrdí, že okresný súd v jej veci nekoná a namietané konanie je poznačené zbytočnými priet'ahmi, keďže okresný súd dlhšiu dobu (12 mesiacov) nekonal, a v dôsledku toho sa domnieva, že bolo porušené jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

5. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v namietanom konaní, prikáže mu konať bez zbytočných

priet'ahov, a súčasne sa domáha aj priznania finančného zadost'učinenia v sume 3 000 € a úhrady trov konania.

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

11. Ústavný súd predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde, preskúmal, či obsahuje všeobecné (§ 43) a osobitné (§ 123) náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. Predmetom ústavnej sťažnosti sťažovateľky je námietka porušenia jej základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom (nečinnosťou) okresného súdu v namietanom konaní z dôvodov uvedených v bodoch 3 a 4.

13. Ústavný súd sa osobitne zamerlal na preskúmanie opodstatnenosti ústavnej sťažnosti sťažovateľky, keďže pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy zjavná neopodstatnenosť sťažnosti môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prieťahoch (napr. III. ÚS 59/05, IV. ÚS 434/08, I. ÚS 210/2018), prípadne ak argumenty v sťažnosti sťažovateľky nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, I. ÚS 192/2015).

14. Vychádzajúc z ústavnej sťažnosti a jej príloh, ústavný súd zistil, že namietané konanie začalo 12. marca 2018 a ku dňu podania ústavnej sťažnosti (16. júl 2019) trvalo celkovo 17 mesiacov, a pritom v čase podania ústavnej sťažnosti boli vo veci vykonané procesné úkony súvisiace s prípravou pojednávania a zároveň bolo nariadené pojednávanie na 14. jún 2019. Už len z pohľadu týchto faktov sa námietky sťažovateľky na prietahy v konaní javia ako nedôvodné. Ústavný súd ďalej zistil, že vo veci sú plynulo vykonávané ďalšie procesné úkony a posledné pojednávanie nariadené na 29. november 2019 bolo odročené na neurčito na účely pribratia znalca.

15. Ústavný súd uznáva, že okresný súd vo veci nevykonal žiaden úkon od 13. júla 2018 do 22. mája 2019, čo je potvrdené aj v odpovedi predsedu okresného súdu na sťažnosť sťažovateľky, ale túto nečinnosť nemožno ešte považovať za porušenie práva na prejednanie veci bez prietahov, ale len za ojedinelý prietah. Neprichádza preto podľa názoru ústavného súdu do úvahy, aby doterajší namietaný postup okresného súdu reálne znamenal možnosť kvalifikovať ho po prijatí návrhu na ďalšie konanie ako porušenie označeného základného práva sťažovateľky. V tejto súvislosti ústavný súd podotýka, že z jeho stabilizovanej judikatúry tiež vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (III. ÚS 199/02, I. ÚS 38/04, I. ÚS 375/08). Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie sťažovateľom označeného základného práva (I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05, I. ÚS 191/2015). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01), čo však nie je prípad v prejednávanej veci.

16. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, že ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

17. Ústavný súd považuje v tejto veci zatiaľ za dostačujúce aj opatrenie predsedu okresného súdu do budúcnosti, že vo veci bude ďalej „*plynulo pokračovať*“, ako aj to, že vo veci bolo medzitým uskutočnené aj pojednávanie (bod 3), na ktorom sa účastníci namietaného konania dohodli, že sa odročí na neurčito s lehotou 3 mesiacov na účely uzavretia mimosúdnej dohody. To však nevylučuje, že ak okresný súd nebude naďalej efektívne konať, môže sa sťažovateľka v budúcnosti opakovane obrátiť na ústavný súd s ústavnou sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu